

“ЦАГДААГИЙН БАЙГУУЛЛАГЫН ХАМТЫН АЖИЛЛАГААНЫ ТУХАЙ МОНГОЛ УЛС БОЛОН БҮГД НАЙРАМДАХ ЧЕХ УЛС ХООРОНДЫН ХЭЛЭЛЦЭЭР”-ИЙГ БАЙГУУЛСНААР МОНГОЛ УЛСАД ҮЗҮҮЛЭХ ҮР, НӨЛӨӨ, ҮР ДАГАВРЫН ТАЛААР

Ерөнхий мэдээлэл

Дэлхийн улс орнууд даяаршиж, нэгдмэл болохын хэрээр аюул занал ч мөн нийтлэг шинж чанартай болж байгаатай холбоотойгоор ихэнх улс орон бүс нутгийн аюулгүй байдлын орчин, хамтын хамгаалах тогтолцоог бий болгоход анхаарч байна.

Улс орнуудад үндэстэн дамнасан зохион байгуулалттай, нууц, далд аргаар үйлдэгдсэн гэмт хэргийн үйлдлийн арга, зохион байгуулалтын хэлбэрийг илрүүлэх, таслан зогсооход хүндрэл учруулж, нэг улсын хил хязгаараас давж, улс орон дамжин үйлдэгдэх хандлага нэмэгдэж, хэд хэдэн улсын цагдаагийн байгууллага хамтран гэмт хэрэгтэй тэмцэх, мөрдөн шалгах ажиллагаа явуулах хэрэгцээ шаардлага үүсээд байгаа бөгөөд манай улсын иргэдийн гадаад улсад зорчих тоо жил ирэх тусам өсөж байгаатай холбоотойгоор гадаад улсад гэмт хэрэг, зөрчилд холбогдох, гэмт хэрэг, зөрчлийн улмаас өртөж хохирох, хууль ёсны эрх ашиг нь зөрчигдөх явдал нэмэгдсээр байна.

Гэмт хэрэг, зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх тухай хуулийн 7 дугаар зүйл /Гэмт хэрэг, зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх ерөнхий чиглэлийг хэрэгжүүлэх/-ийн 7.2 дахь хэсэгт “Гэмт хэрэг, зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх ерөнхий чиглэлийн хүрээнд дараах арга хэмжээг авч хэрэгжүүлнэ:” гээд 7.2.4 дэх заалтад “...Хүний эрх, эрх чөлөө, хуулийн этгээдийн эрх, хууль ёсны ашиг сонирхлыг хамгаалах, хуулиар олгогдсон эрхээ хэрэгжүүлэх баталгааг бүрдүүлэх;” гээд мөн хуулийн 25 дугаар зүйл /Гэмт хэрэг, зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх талаар Засгийн газрын бүрэн эрх/-ийн 25.1 дэх хэсэгт “Засгийн газар гэмт хэрэг, зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх талаар дараах бүрэн эрхийг хэрэгжүүлнэ:” гээд 25.1.9 дэх заалтад “...Гэмт хэрэг, зөрчилтэй тэмцэх, урьдчилан сэргийлэх чиглэлээр олон улсын хамтын ажиллагааг бэхжүүлэх, мэргэшсэн нэгж, мэргэжилтэн бэлтгэх” гэж зохицуулсан байна.

Монгол Улсын хэмжээнд 2023 оны байдлаар хар тамхи, мансууруулах эм, сэтгэцэд нөлөөт бодисын хууль бус эргэлттэй холбоотой гэмт хэрэг 238, кибер аюулгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг 388 бүртгэгдсэн нь өмнөх оноос өссөн үзүүлэлттэй байгаа бөгөөд тухайн төрлийн гэмт хэргийг илрүүлэх, таслан зогсоох чиглэлээр бүс нутгийн төдийгүй олон улсын цагдаа, хууль сахиулах байгууллагуудтай шуурхай, нягт хамтран ажиллах хэрэгцээ шаардлагыг бий болгож байна.

Мөн цахим орчинд үйлдэгдэж буй хууль бус мөрийтэй тоглоом, луйвар, садар самууныг сурталчлах, хүн худалдаалах гэмт хэрэг зохион байгуулалттай хэлбэрт шилжиж, гэмт хэргийн гаралт, насанд хүрээгүй хохирогчдын тоо жил бүр өсөн нэмэгдэж зүүн Европын орнууд болох Албани, Серби зэрэг орнуудын гэмт бүлэглэлийн үйлдлийн арга, хэлбэртэй төстэйгээр үйлдэгдэж байгаа бөгөөд энэ нь Чех Улстай хамтын ажиллагааг өргөжүүлэх хэрэгцээг тодорхойлж байна.

Энэ удаагийн байгуулах “Цагдаагийн байгууллагын хамтын ажиллагааны тухай Монгол Улс, Бүгд Найрамдах Чех Улс хоорондын хэлэлцээр” нь цагдаагийн байгууллагын үйл ажиллагааны төвшинд дагнан байгуулагдаж байгаа анхны хоёр талт олон улсын хэлэлцээр бөгөөд Чех Улсаар дамжин Европын холбооны 27 улсад

ажиллаж амьдарч буй Монгол Улсын иргэдийн эрх ашгийг хамгаалах, зөрчигдсөн эрхийг сэргээх, гэмт хэрэгтэй тэмцэх, урьдчилан сэргийлэх шуурхай мэдээлэл солилцоход чухал ач холбогдолтой юм.

“Цагдаагийн байгууллагын хамтын ажиллагааны тухай Монгол Улс, Бүгд Найрамдах Чех Улс хоорондын хэлэлцээр” батлагдсанаар гарах үр дүн

- Үндэстэн дамнасан зохион байгуулалттай гэмт хэрэгтэй тэмцэх чадавх нэмэгдэнэ;
- Бүгд Найрамдах Чех Улс нь Европийн холбооны гишүүн улс бөгөөд тус улсын цагдаагийн байгууллагын гэмт хэрэгтэй тэмцэх үйл ажиллагаандаа Европол /EUROPOL/ нэгдсэн системийг ашигладаг бөгөөд уг системээр дамжуулан Европын холбооны улсуудад үйлдэгдэж буй гэмт хэргийн үйлдлийн арга, хэлбэрийн мэдээллийг олж авах боломжийг бүрдүүлнэ;
- Монгол Улсад гэмт хэрэг үйлдэн Европын холбооны улсуудад оргон зайлсан гэмт этгээдүүдийг эрэн сурвалжлах, баривчлах, буцаан авчрах замаар ял завших, дахин гэмт хэрэг үйлдэх нөхцөл боломжийг таслан зогсооно;
- Европын холбооны улсуудад гэмт хэрэг үйлдэн Монгол Улсад оргон зайлсан этгээдүүдийг эрэн сурвалжлах, баривчлах, албадан гаргах замаар дахин гэмт хэрэг үйлдэх боломжийг таслан зогсоох;
- Шинэ төрлийн гэмт хэргийн үйлдлийг арга, зохион байгуулалтын хэлбэр зэргийн мэдээлэл солилцож шуурхай таслан зогсоох, урьдчилан сэргийлэх;
- Монгол Улсын иргэдийн зөрчигдсөн эрхийг сэргээх, хуулиар хамгаалагдсан эрх, эрх чөлөөг баталгаатай эдлэх боломж бүрдэхэд ахиц гарна;
- Цагдаагийн алба хаагчид харилцан туршлага судлах, солилцох, суралцах замаар гэмт хэрэгтэй тэмцэх, нийтийн хэв журам хамгаалах, олон нийтийн аюулгүй байдлыг хангах, гэмт хэрэг зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх, хуулиар хүлээсэн бусад чиг үүргийг хэрэгжүүлэх мэргэжлийн мэдлэг ур чадварыг эзэмшинэ;
- Цагдаагийн байгууллагын үйл ажиллагаанд ашиглахаар төлөвлөсөн, нэвтрүүлсэн дэвшилтэт техник, технологи, инновацийн талаар судалж үйл ажиллагаандаа нэвтрүүлэх, давуу болон сул талыг урьдчилан тогтоох, сэргийлэх боломж бүрдэнэ;
- Мөрдөн шалгах ажиллагаа хоёр талд харилцан гүйцэтгэх, нотлох баримт бэхжүүлэх, хураан авах, эд мөрийн баримтаар тогтоох, зориулалтын орчин нөхцөлд хадгалах, харилцан солилцох боломж бүрдэнэ.

oooOooo